

BÀI HỌC 6

PHẢI CHĂNG SỰ PHỈ BẢNG KHÔNG CÓ LÝ DO CHÍNH ĐÁNG?

CÂU GỐC: “Loài người hay chết, há công bình hơn Đức Chúa Trời ư? Loài người há được trong sạch hơn Đấng Tạo hóa mình sao?” (Gióp 4:17).

ĐỌC KINH THÁNH NGHIÊN CỨU TUẦN NÀY: *Thi thiên 119:65-72; Gióp 2:11-13 và 4:1-21; Rô-ma 3:19, 20; I Cô-rinh-tô 3:19; Hê-bơ-rơ 12:5; Ma-thi-ơ 7:1.*

Tuần rồi chúng ta bàn về sự cố gắng đặt mình trong hoàn cảnh của ông Gióp để có được cái nhìn giống ông. Thật ra, hành động này không khó cho lắm, vì chúng ta ai cũng đều gặp khó khăn, đau đớn, nhiều khi rất phi lý và bất công.

Trong lúc nghiên cứu bài học tuần này, chúng ta nên nhớ tới các điểm vừa nêu trên. Tuy nhiên, ngoài việc tìm hiểu lối suy nghĩ của nhân vật chính là ông Gióp, chúng ta cũng cần tìm hiểu lối suy nghĩ của các nhân vật khác trong câu chuyện, là những người đến để chia buồn với ông.

Thông cảm tâm trạng của các khách đến chia buồn cũng không phải là việc quá khó, vì ai trong chúng ta không từng nhìn thấy người khác sầu thương? Ai chẳng từng cố gắng an ủi người khác trong nỗi đau và sự mất mát của họ? Ai chẳng từng có kinh nghiệm tìm lời thích hợp để tỏ bày lòng thương cảm của mình với người mà nỗi đau của họ như đâm nhói tim ta?

Các cuộc đối thoại giữa ông Gióp và các bạn của ông đã chiếm phần lớn sách Gióp. Mỗi người trong bọn họ cố gắng đào ra ý nghĩa cho những biến cố mà thông thường dường như vô nghĩa. Đó là hàng hàng lớp lớp những thảm kịch và khổ đau triền miên trong một thế giới, mĩa mai thay, được tạo dựng bởi một Đấng Tạo Hóa từ ái và toàn năng.

CÁC THẮC MẮC TRỌNG ĐẠI

Phần lớn các diễn tiến trong sách Gióp đã xảy ra ở hai chương đầu, nơi tấm màn ngăn cách thượng giới và hạ giới được vén mở, cho phép chúng ta nhìn lướt qua một lãnh vực của thực tại mà thông thường bị giấu kín, mà ngay cả thiên văn kính của con người, tuy nhìn rất xa trong không gian, vẫn chưa đủ sức giúp họ thấy được. Tuy sách Gióp đã được viết nhiều thiên niên kỷ trước, lúc viễn vọng kính chưa được phát minh, tại trong một sa mạc gần nước Ả Rập Saudi hiện đại, nhưng qua các trang sách ấy, chúng ta khám phá được một lẽ thật không thiên văn kính nào có thể ghi nhận, ấy là thượng giới của Đức Chúa Trời gắn bó thật chặt chẽ với hạ giới của loài người.

Sau hai chương đầu, sách Gióp khởi sự ghi lại thật nhiều các cuộc đàm thoại, mà phần lớn là giữa ông Gióp và các bạn mình về các vấn đề trọng đại của đời sống, như thần học, triết lý, niềm tin, sự đau khổ, sự sống và sự chết.

Và tại sao họ không nên thảo luận về các nan đề lớn của đời sống khi chứng kiến bao thảm họa khủng khiếp xảy đến cho ông Gióp? Rất dễ cho người ta bị lôi cuốn vào những cuộc đối thoại xoay quanh các vấn đề thường nhật của đời sống, và thế nào để sống qua ngày, mà quên đi các câu hỏi trọng đại của đời người. Chỉ khi nào có những biến cố ghê gớm, lúc đó người ta mới bừng tỉnh khỏi cơn hôn mê tâm linh để bắt đầu đặt những câu hỏi hệ trọng.

Xin đọc Thi thiên 119:65-72. Tác giả của bài thơ này muốn bày tỏ tâm tình gì?

Tác giả bài thơ trên đã nhìn thấy được cái hay cái đẹp trong cảnh truân chuyên của đời mình. Hoạn nạn có thể là ân phước được ngụy trang, vì là cơ hội mang người bỏ đạo trở về với Chúa, hay dìm dặt kẻ chưa tin đến gần với Ngài. Đôi khi hoạn nạn, dẫu vô cùng tệ hại, hay tràn đầy nước mắt, được dùng cho một mục đích tốt đẹp, mà chỉ về sau chúng ta mới có thể am tường.

Làm thế nào chúng ta có thể ôn lại các khổ đau trong quá khứ để tìm thấy lợi ích từ chúng? Làm sao giải thích được những thử thách mà không thấy lợi ích gì?

NGƯỜI VÔ TỘI ĐÃ CHẾT KHI NÀO?

Xin đọc Gióp 2:11-13. Các câu Kinh Thánh này cho biết cảm nghĩ gì của các bạn ông Gióp về tình trạng của ông?

Khi nghe hung tin về các tai họa xảy đến cho ông Gióp, các bạn của ông đã “hẹn nhau” (Gióp 2:11) đến thăm ông. Khi bước vào nhà, Kinh Thánh ám chỉ họ đã giạt mình trước tình trạng vô cùng bi đát của bạn mình, và họ đã cùng nhau than khóc với ông.

Theo các câu Kinh Thánh ở đây, ba người bạn của ông Gióp đã ngồi im suốt bảy ngày liền không cất một tiếng nào. Còn nói được gì với một người đang ở trong tình trạng thê thảm như ông Gióp? Mãi sau bảy ngày ông Gióp mới phá vỡ sự yên lặng bằng lời than trách cho số phận hẩm hiu của mình. Lúc bấy giờ các bạn ông mới bắt đầu góp lời, và họ có cả trăm ngàn điều để thổ lộ.

Xin đọc Gióp 4:1-11. Đại ý của ông Ê-li-pha là gì?

Có lẽ chương mở đầu của sách cảm nang về cách khuyên nhủ người khóc than nên nhắc đến ông Ê-li-pha dưới tựa đề “Những Điều Không Nên Nói với Người Đang Than Khóc”. Hiển nhiên các bạn của ông Gióp cảm thông với ông, nhưng sự thông cảm ấy bị giới hạn. Dường như ông Ê-li-pha cho rằng tín lý đúng thì quan trọng hơn một tâm tình đồng cảm. Giả dụ ai đó đến với một người đã chịu hoạn nạn và khổ đau như ông Gióp và nói: Có lẽ anh đáng chịu hình phạt này, vì Đức Chúa Trời rất công bằng nên chỉ kẻ ác mới bị hành phạt. Thử tưởng tượng nếu bạn là người bị nạn, bạn sẽ cảm thấy thế nào!

Giả dụ cứ cho rằng khổ hình của ông Gióp thật đích đáng. Nhưng ngay cả như thế, cũng không ích lợi gì để nói những lời lẽ nghiêm khắc ác độc như vậy vào thẳng mặt một người đang oằn oại trong khổ đau trong những giờ phút đen tối nhất của cuộc đời họ. Giả sử có người làm chết cả gia đình mình vì lái xe quá tốc độ. Thử tưởng tượng ai đó không phải trong vòng tang quyến đến mắng thẳng vào mặt người nọ rằng “Chúa phạt ông vì tội lái xe quá nhanh”? Vấn đề của ông Ê-li-pha không phải là tôn giáo của ông, nhưng là sự thiếu tế nhị đối với ông Gióp và sự vô tâm trước các hoạn nạn ông Gióp đang trải nghiệm.

Bạn thử nhớ lại một trường hợp khi bạn gặp đau buồn và được người khác an ủi. Họ đã nói gì với bạn? Cách họ nói như thế nào? Bạn đã rút ra được bài học nào từ kinh nghiệm ấy để có thể áp dụng trong trường hợp bạn cần phải an ủi người khác?

MỘT NGƯỜI VÀ ĐẲNG TẠO HÓA CỦA MÌNH

Các lời mở đầu của ông Ê-li-pha chắc chắn không giúp ông thắng giải về bộ môn lịch sử và đồng cảm. Ông Ê-li-pha muốn ông Gióp hiểu rằng ông Gióp rất dễ cảm thấy mình là ngọn đuốc soi đường và niềm an ủi cho tha nhân khi đời ông thuận buồm xuôi gió, nhưng bây giờ khi bị ma quỷ đánh phá, ông Gióp lại đâm ra “bực tức”. Nhưng chẳng phải đó là điều đáng nên xảy ra hay sao? Rốt lại, không phải Đức Chúa Trời là thánh khiết và công chính hay sao? Vì thế, bất kỳ hoạn nạn nào xảy đến cho chúng ta cũng đều đích đáng cả.

Xin đọc Gióp 4:12-21. Ông Ê-li-pha còn có các luận điệu nào khác?

Cuộc đối thoại giữa ông Gióp và ba người bạn cho thấy cách họ hiểu về bản chất và bản tính của Đức Chúa Trời trong thời kỳ dân tộc Y-sơ-ra-ên chưa thành hình. Sách Gióp cho thấy các tổ phụ của Y-sơ-ra-ên và sau đó dân tộc Y-sơ-ra-ên đã có một số khái niệm về Đấng Tạo Hóa. Trong đoạn này ông Ê-li-pha đang cố biện hộ cho khái niệm của riêng ông về bản tính của Đức Chúa Trời.

Những ý tưởng mà ông Ê-li-pha đã nghe ở “dị tượng trong đêm” đúng ra là những tín điều tôn giáo rất hay đẹp (xin đọc Thi thiên 103:14; Ê-sai 64:7; Rô-ma 3:19, 20). Mang thân phận con người, chúng ta chỉ là đất bụi, cuộc đời như “bóng câu qua cửa sổ”, dễ dàng bị hủy diệt như con thiêu thân. Dĩ nhiên, không cá nhân nào có thể công chính và thánh thiện bằng Đức Chúa Trời, nhưng những lời Ê-li-pha nói vẫn không đúng lúc. Vấn đề ở đây không phải là ông Gióp nghĩ mình tốt hơn Đức Chúa Trời, mà ông chỉ nói về lòng đau xót của mình khi nghĩ đến những khổ nạn lớn lao mà ông phải gánh chịu.

Tuy nhiên ông Ê-li-pha dường như hiểu lầm là ông Gióp tự cho mình công bằng hơn Đức Chúa Trời để oán trách sự thiếu công bằng của Ngài, mà đối với ông Ê-li-pha, là lời chỉ trích phạm thượng và vô căn cứ. Thủ nghĩ lại, nếu Đức Chúa Trời rất công bằng, và tai ương chỉ xảy ra cho kẻ ác, thì ông Gióp chắc hẳn đã phải phạm một tội lỗi ghê gớm nào đó mới bị trừng phạt nặng nề đích đáng như vậy. Vì hăng hái muốn bào chữa cho Đức Chúa Trời, ông Ê-li-pha đã phê bình ông Gióp. Ông tin rằng ngoài khả năng hiểu biết Đức Chúa Trời, ông còn có dị tượng riêng từ Chúa để hỗ trợ cho luận cứ của mình. Duy chỉ có một chút trực giác, ấy là luận cứ của ông bỏ sót điểm quan trọng nhất.

Qua hành động của ông Ê-li-pha, chúng ta học được bài học nào về sự kiện đôi khi ý kiến của chúng ta có thể đúng, nhưng chúng ta có thể vẫn thất bại trong cố gắng diễn đạt ý kiến đúng ấy một cách hữu ích và tích cực.

SỰ NGU MUỘI CHÂM RỄ

Trong chương 5, ông Ê-li-pha tiếp tục tranh luận, phần lớn giống như các lập luận ông đã đưa ra ở các chương trước. Đại khái như tai họa chỉ xảy đến cho người xấu. Thủ nghĩ ông Gióp cảm thấy thế nào về lập luận ấy, khi ông biết chắc nó hoàn toàn sai lầm, vì ông tin rằng ông không đáng phải gánh chịu tình trạng hiện tại. Nhưng điều khó xử là không phải mọi ý kiến của ông Ê-li-pha đều sai. Nhiều ý tưởng giống như ý của ông đã được lặp lại trong nhiều đoạn khác của Kinh Thánh.

Chương 5 sách Gióp viết về các tín lý và cảm nghĩ được phản ánh qua các câu Kinh Thánh sau đây. Xin thảo luận.

Thi thiên 37:10 _____

Châm ngôn 26:2 _____

Lu-ca 1:52 _____

I Cô-rinh-tô 3:19 _____

Thi thiên 34:6 _____

Hê-bơ-rơ 12:5 _____

Ô-sê 6:1 _____

Thi thiên 33:19 _____

CHỖ VỘI XÉT ĐOÁN

Nhiều điểm ông Ê-li-pha đưa ra rất đúng, mà về sau các sách khác trong Kinh Thánh đã lập lại. Tuy nhiên có điều gì đó không ổn trong câu trả lời của ông Ê-li-pha. Điều bất ổn ở đây không phải là ý kiến ông ta, nhưng là việc ông gán cho các chữ ông dùng những ý chúng không hề ám chỉ. Ý của ông Ê-li-pha không áp dụng thích hợp cho trường hợp của ông Gióp. (Xin đọc bài học tuần tới).

Thế giới chúng ta sống không đơn giản hay dễ dàng. Khi nhận xét về một trường hợp nào đó, rất dễ cho người ta trích vài ba câu Kinh Thánh, mà họ nghĩ có thể áp dụng được cho trường hợp ấy. Thói quen này có thể hiệu quả, nhưng thường thường thì không. Xin đọc lời Bà Ellen G. White viết rằng, những gì xảy đến cho chúng ta thường do chính mình tự tạo ra. “Thánh Kinh dạy rất rõ ràng hành vi của chúng ta là hậu quả của bản chất chúng ta. Phần nhiều kinh nghiệm trong đời mỗi người là hậu quả của tư tưởng và hành động của chính họ.” – Phỏng trích từ trang 146, *Education*.

Nguyên lý Bà Ellen G. White tóm lược ở trên rất sâu xa và quan trọng. Nhưng thật khó tưởng tượng một Cơ Đốc nhân với ý tốt có thể đọc nguyên lý ấy cho một người đang ở trong hoạn nạn như ông Gióp. Có lẽ người Cơ Đốc nhiều hảo ý nên chính mình sống theo nguyên lý trên thì tốt hơn. “Nhiều người tưởng rằng mình đang tỏ bày công lý của Đức Chúa Trời, trong khi họ thật sự hoàn toàn thất bại trong việc thể hiện tình yêu vĩ đại của Ngài. Những người bị họ khiển trách nghiêm khắc thường đang ở dưới sự căm dỗ dữ dội của Sa-tan, là kẻ đang lôi kéo giành giật linh hồn của những người yếu đuối này. Những lời lẽ đùng chạm thiếu thông cảm chỉ làm họ thêm nhục chí, ngã lòng, đẩy họ ngã sâu thêm vào vòng tay mờ mịt của quỷ thần căm dỗ.” – Phỏng trích từ trang 163, *The Ministry of Healing* của tác giả Ellen G. White.

Thật ra còn có nhiều yếu tố khác nữa mà ông Ê-li-pha hay ông Gióp và các người bạn còn lại không biết hết. Vì thế, hành động đoán xét vội vã, dù cho có được hỗ trợ bằng một vốn liếng hiểu biết tôn giáo uyên thâm, cũng không hẳn là phản ứng thích hợp trong trường hợp như của ông Gióp.

Xin đọc Ma-thi-ơ 7:1, 2; Rô-ma 2:1-3; và I Cô-rinh-tô 4:5. Tại sao các câu Kinh Thánh này luôn luôn phải ở trong trí chúng ta khi giao tiếp với bất cứ ai, nhất là những người chúng ta nghĩ rằng đã phạm tội?

Giả thử ông Ê-li-pha đã đúng về tình trạng ông Gióp tự chuốc họa vào thân. Nhưng ngay cả như vậy, lời nói của ông vẫn thiếu tế nhị và hoàn toàn không đúng lúc. Ông Gióp là hình ảnh tiêu biểu cho toàn thể nhân loại. Tất cả chúng ta đều bị mắc kẹt trong trận đại chiến giữa Đấng Cơ Đốc và Sa-tan, và ai cũng bị thiệt hại. Tất cả chúng ta tới một lúc nào đó sẽ cần sự khoan dung, lòng thông cảm, chứ không phải những lời trách mắng khắt khe. Dĩ nhiên cũng có lúc cần phải bị khiển trách, nhưng không phải là lúc đối tượng đang ngồi trên đồng tro tàn, còn thế giới ông ta thì sụp đổ, con cái đều qua đời, và thân thể lan đầy ung độc.

TỰ TƯỜNG BỔ TÚC:

Thật ra không phải ông Ê-li-pha không thông cảm ít nhiều với ông Gióp, nhưng, đối với ông ta, lòng đồng cảm không quan trọng bằng sự cần thiết phải biện hộ cho cá tính của Đức Chúa Trời. Nghĩ cho kỹ, ông Gióp đang khốn khổ tận cùng, mà Đức Chúa Trời thì rất công bằng. Do đó, ông Gióp đã phải làm điều gì rất sai quấy để bị hình phạt địch đáng như vậy. Ông Ê-li-pha lý luận rằng công lý của Đức Chúa Trời thì phải như thế, cho nên, theo ông, ông Gióp không có quyền than trách Ngài.

Di nhiên, Đức Chúa Trời rất công bằng, nhưng không có nghĩa rằng chúng ta có thể nhìn thấy công lý của Ngài hiển hiện rõ ràng trong mỗi trường hợp xảy ra nơi thế gian tội lỗi. Sự thật phũ phàng là chúng ta không có đủ khả năng để thấy hết. Công lý và sự đoán xét sẽ được ban bố và thi hành, nhưng không nhất thiết ngay bây giờ (Khải huyền 20:12). Một phần ý nghĩa của khẩu hiệu sống bằng đức tin là đặt niềm tin trọn vẹn nơi Chúa, rằng nền công lý quá bất toàn hiện tại, một ngày kia, sẽ được hoàn toàn bày tỏ ra cho tất cả thế nhân tỏ tường.

Khuyết điểm của ông Ê-li-pha cũng tái xuất hiện trong thái độ của một số thầy thông giáo và người Pha-ri-si đối với Đức Chúa Giê-su trong Kinh Thánh Tân Ước. Họ quá bị ám ảnh bởi ước muốn làm người trung tín và mộ đạo. Nổi tức giận của họ vì việc Đức Chúa Giê-su chữa bệnh trong ngày Sa-bát (Ma-thi-ơ đoạn 12) đã ngăn cản họ, không cho họ nếm được niềm vui nhìn thấy người bệnh được chữa lành, và được thoát khỏi cái hành hạ triền miên của bệnh tật. Cơ Đốc nhân yêu mến Đức Chúa Trời phải luôn luôn ghi nhớ các lời sau đây của Đức Chúa Giê-su: “Khốn cho các người, thầy thông giáo và người Pha-ri-si, là kẻ giả hình! vì các người nộp một phần mười bạc hà, hồi hương, và rau cần, mà bỏ đi điều hệ trọng hơn hết trong luật pháp, là sự công bình, thương xót và trung tín; đó là những điều các người phải làm, mà cũng không nên bỏ sót những điều kia” (Ma-thi-ơ 23:23).

ĐỀ TÀI THẢO LUẬN:

1. Làm sao để chúng ta có thể nhận ra được khi nào một người cần sự khoan hồng nhân từ và thông cảm, hay khi nào họ cần bị khiển trách? Tại sao tốt hơn ta nên giàu lòng nhân từ, khoan dung và thông cảm khi đối xử với người đang gặp cảnh đắng cay, mặc dù đó là hậu quả của tội lỗi và hành vi sai quấy của chính họ?
2. Xin đọc lại các ý kiến ông Ê-li-pha chia sẻ với ông Gióp trong chương 4 và 5. Trong trường hợp nào thì các ý kiến ấy đúng lý và thích hợp hơn?
3. Giả dụ bạn là một người bạn của ông Gióp, và đến để thăm viếng ông trong khi ông đang ngồi trên đồng tro. Bạn sẽ nói gì với ông, và lý do? Ngược lại, nếu chính bạn ở trong hoàn cảnh của ông ta, bạn muốn nghe người khác nói gì với bạn?